

Posudek vedoucího práce k diplomové práci

Název diplomové práce: [Právo na zákonného soudce](#)

Autor diplomové práce: Lukáš Hruška

Vedoucí diplomové práce: **JUDr. Miluše Kindlová, M. Jur., Ph.D.**

Struktura a obsah diplomové práce:

Vlastní text posuzované diplomové práce, čítající nadstandardních 114 stran, se skládá z Úvodu, po něm následujících kapitol nazvaných Teoretická východiska, Historický vývoj soudcovské nezávislosti, Jednotlivé složky práva na zákonného soudce, Specifika práva na zákonného soudce v jednotlivých řízeních, Rozvrh práce a Přisedící a konečně sumarizujícího a hodnotícího Závěru. Práce je doplněna velmi rozsáhlým seznamem použitých zdrojů a anglickým resumé.

Z takto vymezené struktury práce je zřetelný její široký záběr, překlenující jak historicko-teoretické souvislosti práva na zákonného soudce, tak analýzu jeho jednotlivých aspektů podle současné ústavní a další právní úpravy, a to ve velmi detailní míře. Svou hlavní explicitně formulovanou výzkumnou otázku postavil autor práce Lukáš Hruška následovně: „*Jsou v České republice zákonná úprava (zejm. rozvrhy práce) a praxe v souladu se zásadami a podstatou ústavního práva na zákonného soudce?*“

Hodnocení obsahu diplomové práce:

Diplomant si v souladu s výše uvedeným jako cíl své práce vybral zhodnocení právní úpravy a praxe naplnění práva na zákonného soudce v České republice. Od počátku bylo zřejmé, že bude nutné zabývat se vymezením toho, co dané právo vlastně obnáší (viz „zásady a podstata ústavního práva“ ve výzkumné otázce), jaký je poměr ústavní a zákonné dimenze tohoto práva. Lukáš Hruška tak rozlišil např. formální a materiální pojetí práva na zákonného soudce, když vedle formální roviny (soudce ustavený v souladu s podústavní, zákonnou úpravou jeho příslušnosti) staví pojetí materiální, v němž je formální rovina ještě doplněna požadavky, jako je zákaz libovůle či požadavek transparentnosti. Zabývá se také tím, jak lze nahlížet vztah mezi právem na zákonného soudce a právem na spravedlivý proces, zejména právem, aby příslušnou věc rozhodl nezávislý a nestranný soud. Na práci je výjimečné, že diplomant nepracuje jen s „hotovými“ definicemi převzatými z učebnic, komentářů a judikatury, ale sám používané pojmy analyzuje a hledá možné spojnice i rozpory mezi různými pojetími, například když uvádí, jak důsledné lpění na právu na zákonného soudce může vést ve svém důsledku i k odepření spravedlivého procesu (například z důvodu značných průtahů v řízení, str. 22, 23).

Diplomant dále podrobněji rozebírá několik klíčových složek práva na zákonného soudce, a sice otázku příslušnosti soudu a soudce, složení soudního tělesa, naplnění zákonných požadavků na postavu soudce a na jeho nestrannost. To mu vzápětí umožňuje podrobněji rozebrat naplnění práva na zákonného soudce v rámci trestního, civilního i soudněsprávního

řízení, čímž podává velmi ucelený obrázek relevantní právní úpravy. Kritická pozornost se pak soustředí na problematiku rozvrhu práce a požadavky na jeho vlastnosti, aby mohl obstát v testu ústavnosti (obecnost, určitost a předvídatelnost, transparentnost, jednoznačnost a publicita). Podle diplomanta je zejména problematičké, že část rozvrhu práce (seznam přisedících, podle kterého jsou přidělováni ke kauzám) může zůstat neveřejná, aniž by podle Ústavního soudu došlo k porušení principu práva na zákonného soudce (str. 88). De lege ferenda navrhuje různé změny v obligatorních náležitostech rozvrhu práce, které by posílily jistotu, že nebude docházet k pochybnostem jeho výkladu či přímo k možným manipulacím [např. znemožnění, aby určitá agenda byla svěřena jen jedinému soudnímu senátu, což může vést až k fenoménu forum shopping (str. 100-102)].

Obdobně kriticky se vyjadřuje i k určitým významným nedostatkům právní úpravy přisedících, zejména z hlediska transparentnosti jejich přidělování k jednotlivým případům, problematičnosti dostupnosti důkazů, které musí účastník řízení doložit pro své tvrzení, že došlo k jejich účelovému výběru, a konečně z hlediska jejich objektivní nestrannosti.

Jak v otázce rozvrhů práce, tak v otázce přisedících uvádí diplomant nejen své ústavně relevantní pochybnosti, ale i zřejmé praktické důvody, proč je Ústavní soud značně shovívavý v hodnocení ústavnosti těchto institutů v dnešní podobě. Lukáš Hruška se tak snaží zachovat kritický, ale přesto vyvážený pohled na věc.

Obsahově je tedy diplomová práce velice komplexní, přemýšlivá, ale zároveň pevně zakotvená v platné právní úpravě. Diplomant zodpověděl svou výzkumnou otázku velice podrobně a v Závěru souhrnně vypočítává konkrétní případy, kdy nejtýpičtěji dochází k porušování analyzovaného ústavního práva.

Kvůli rozsahu práce již nebylo možné zakomponovat třeba širší zahraniční nebo mezinárodní pohled, kromě rozboru určitých aspektů práva na spravedlivý proces ve smyslu Evropské úmluvy o lidských právech. Je to opravdu určitá daň za snahu co nejkvalitněji popsat a posoudit domácí právní úpravu.

Hodnocení formálních kritérií zpracování diplomové práce:

Diplomová práce je napsána čtivým a pěkným jazykem, nezaznamenala jsem větší množství gramatických ani stylistických chyb. Autor pracuje s širokým polem literatury, ale zejména s obdivuhodným množstvím zkoumané judikatury, především Ústavního soudu ČR. Jeho citační kultura je v pořádku.

Celkový závěr:

Diplomovou práci považuji za velmi zdařile zpracovanou po obsahové i formální stránce. Lukáš Hruška při jejím zpracování prokázal, že je schopný komplexní právní analýzy, kritického posouzení a zhodnocení. Vytčenou výzkumnou otázku velmi kvalitně zodpověděl. Práce splňuje podle mého názoru parametry spíše rigorózní než diplomové práce.

Během přípravy diplomové práce pracoval Lukáš Hruška velmi samostatně. Pokud jsem v průběhu přípravy zaznamenala některé nedostatky, upozornila jsem na ně a on vše dokázal

velmi dobře reflektovat. **Ve světle výše uvedeného tedy práci velice ráda doporučuji k ústní obhajobě a navrhuji její hodnocení jako výborné.**

Dne 14.9.2020

Miluše Kindlová